

(تأثیر نور روز بر کیفیت زندگی و اخلاق کارکنان)

صبا مخلوقی^{۱*}، دکتر جواد شریف نژاد^۲،

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه (saba_makhloghi@yahoo.com)

۲- جواد شریف نژاد، استادیار گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارومیه (Jshn_hotmail.com)

چکیده

امروزه بار دیگر، خورشید به مثابه ی منبعی لایزال، پاک، بی هزینه و هماهنگ با کلیه ی جنبه های زیست محیطی و روان شناختی انسان مورد توجه قرار گرفته است و استفاده روز افزون از آن در ساختمان ها، در دهه های اخیر مویده این نظریه است. این رویکرد، که به خصوص با بحران های ناشی از کمبود انرژی آغاز شد، به تدریج و با افزایش دانش و یافته های بشری در زمینه ی تأثیرات انسانی، محیط و اقتصادی کاربرد روشنایی خورشید رنسانس جدیدی را به معرض تجربه گذاشت.

دانش بشری در این زمینه، گرچه هنوز بسیار جوان است، تا آن جا که از یافته های محققان برمی آید باعث شده است تا تعداد زیادی از نورپردازان، معماران و طراحان روشنایی در زمینه ی تأثیرات مثبت این عوامل بر رفتارها، آموزش، سلامتی، شادابی، بازدهی و طول عمر بیش تر انسان متفق القول شوند. در این تحقیق که به صورت توصیفی -تحلیلی می باشد به بررسی اثرات نور روز بر کیفیت زندگی، اخلاق و کارایی کارکنان محیط های اداری، نیز قوانین نورپردازی در محیط های کاری و انواع فناوری های جدید انتقال نور روز در ساختمان های اداری بررسی شده است و نمونه های موردی کاربرد این فناوری ها در ساختمان های اداری مدرن آورده شده است. با توجه به تحقیقات انجام شده به این نتیجه می رسیم که نور روز به میزان قابل توجهی بر کیفیت زندگی و اخلاق کارکنان تأثیر می گذارد و باید سعی بر این شود که معماران و طراحان از فناوری های جدید ورود نور روز در ساختمان های اداری جهت ارتقا کیفیت این محیط ها به صورت ماهرانه به کار بگیرند. نتیجه آن می تواند موجب افزایش کارایی کارکنان و در نتیجه افزایش میزان بازدهی اقتصادی محیط های اداری شود.

واژه های کلیدی: نور روز، روان شناسی نور روز، کیفیت زندگی کارکنان، فناوری های نور روز

۱- مقدمه

اهمیت تاریخی نور روز را در شکل گیری ساختمان ها نمی توان نادیده گرفت. همواره تأثیرات اقلیمی و موقعیت جغرافیایی و هم چنین دسترسی به نور روز از مسائل اساسی طراحی برای معماران بوده است. اما با ورود منابع مدرن نورهای الکتریکی از زمان جنگ جهانی دوم، نیاز به ورود نور طبیعی روز به داخل ساختمان کم تر شد. در بسیاری از پروژه های معماری از قبیل ادارات، مراکز خرید، کارخانه ها، ساختمان های ورزشی و حتی مدارس با فرض این که اگر هیچ پنجره ای در ساختمان نباشد، عواملی از قبیل سرمایش، گرمایش و آکوستیک بهتر حل خواهد شد، ساختمان ها به صورت یک جعبه ی کور یا نیمه کور توسعه یافتند.